

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
TOMASZ CHRÓSTNY**

Warszawa, 19 listopada 2020 r.

DIH-2.709.66.2020.CS

DECYZJA DIH-2 Nr 176/2020

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 2 ustawy z 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2020 r., poz. 256, z późn. zm.), art. 35 a pkt 9 lit. c, art. 35 c ust. 5 pkt 1, ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw (Dz. U. z 2019 r., poz. 660, z późn. zm.), w związku z art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2020, poz. 1706)

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

uchyla w całości

decyzję Małopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej z 21 września 2020 r. nr 125/2020, wymierzającą przedsiębiorcy Krzysztofowi Zyzańskiemu prowadzącemu działalność gospodarczą pod nazwą „BATMAN – GROUP” ZYZAŃSKI KRZYSZTOF w Czechowicach – Dziejach, administracyjną karę pieniężną w wysokości 10 000 zł z tytułu niewykonania obowiązku, o którym mowa w art. 6c ust. 1 ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw, przez to, że w momencie wprowadzania do obrotu paliwa stałego – węgla kamiennego „orzech”, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 4a lit. a ww. ustawy, nie wystawił dokumentu potwierdzającego spełnienie przez to paliwo wymagań jakościowych,

i wymierza

przedsiębiorcy Krzysztofowi Zyzańskiemu prowadzącemu działalność gospodarczą pod nazwą „BATMAN – GROUP” ZYZAŃSKI KRZYSZTOF w Czechowicach – Dziejach, administracyjną karę pieniężną w wysokości 10 000 zł z tytułu niewykonania obowiązku,

o którym mowa w art. 6c ust. 2 ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw, przez to, że w momencie wprowadzania do obrotu paliwa stałego – węgla kamiennego „orzech”, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 4a lit. a ww. ustawy, nie przekazał kopii świadectwa jakości podmiotowi, który nabył paliwo stałe.

UZASADNIENIE

Przy piśmie z 13 października 2020 r. Małopolski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej przekazał Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów odwołanie złożone przez przedsiębiorcę (...) (dalej: „Przedsiębiorca” lub „Strona”) wraz z aktami sprawy.

Inspektorzy reprezentujący Małopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej 1 czerwca 2020 r. działając na podstawie upoważnienia nr WPR.8361.199.2020, przeprowadzili kontrolę w składzie węgla zlokalizowanym (...), należącym do Przedsiębiorcy, dotyczącą identyfikacji kontrolowanego przedsiębiorcy oraz przestrzegania obowiązków określonych w art. 6c, art. 6d i art. 7 ust. 7a ustawy z 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw (Dz. U. z 2019 r., poz. 660, z późn. zm.) dalej: „ustawa o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw”.

Przed ujawnieniem charakteru służbowego inspektorzy reprezentujący Małopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej dokonali zakupu kontrolnego paliwa stałego, tj. węgla kamiennego w sortymencie orzech w ilości 3 worków o wadze 25 kg każdy. Przedsiębiorca włożył worki do bagażnika służbowego samochodu inspektorów, a następnie zażądał i pobrał należność za węgiel, wydając paragon fiskalny. Kontrolującym nie wydano natomiast świadectwa jakości paliw stałych do zakupionego węgla kamiennego w sortymencie orzech.

Po ujawnieniu charakteru służbowego inspektorzy reprezentujący Małopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej okazali legitymacje służbowe i doręczyli Przedsiębiorcy upoważnienie do przeprowadzenia kontroli wraz z pouczeniem o prawach i obowiązkach kontrolowanego. Zakupiony węgiel kamienny zwrócono i odebrano uiszczoną należność. Dalsze czynności kontrolne przeprowadzono w obecności Przedsiębiorcy.

W toku kontroli ustalono, że Przedsiębiorca wprowadzał do obrotu paliwa stałe przeznaczone do użycia w gospodarstwach domowych lub instalacjach spalania o nominalnej mocy cieplnej poniżej 1MW, o których mowa w art. 2 pkt 4a lit. a i b ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw. W ofercie kontrolowanego składu opału stwierdzono

7 sortymentów węgla kamiennego. W związku z powyższym w momencie wprowadzania do obrotu paliwa stałego był zobowiązany do wystawienia świadectwa jakości paliw stałych i wydania go nabywcy.

W toku kontroli przeprowadzonej 1 czerwca 2020 r. stwierdzono, że kontrolowany Przedsiębiorca wprowadzając do obrotu paliwo stałe w postaci węgla kamiennego, nie wystawiał dokumentu potwierdzającego spełnienie przez to paliwo stałe wymagań jakościowych określonych w rozporządzeniu Ministra Energii z dnia 27 września 2018 r. w sprawie wymagań jakościowych dla paliw stałych (Dz. U. z 2018 r., poz. 1890), tj. świadectwa jakości. Czynności kontrolne kontynuowano 16 lipca 2020 r.

W oświadczeniach z 1 czerwca i 16 lipca 2020 r. (przekreślona data 1 czerwca 2020 r.) Przedsiębiorca stwierdził, że wystawia wymagane świadectwa jakości i wydaje je klientom do każdego zakupu. Niewydanie świadectwa inspektorom uzasadnił stresem, który wywołało pojawienie się dwóch mężczyzn w czarnych maskach, niezachowujących odstępów 2 m, którzy zdaniem Strony cyt. „bardziej przypominali przestępców niż klientów”.

Szczegóły w zakresie stanu faktycznego, jak również prawnego, zostały zawarte w protokole kontroli WPR.8361.199.2020, którego jeden egzemplarz przekazano Stronie.

W treści protokołu kontroli z 1 czerwca 2020 r., zgodnie z art. 20 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2020 r., poz. 1706), dalej: „ustawa o Inspekcji Handlowej”, pouczone Stronę o możliwości wniesienia uwag bezpośrednio do protokołu lub wniesienia ich na piśmie do Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w terminie 7 dni od daty przedstawienia protokołu do podpisu.

Strona skorzystała z przysługującego jej prawa i w piśmie z 22 lipca 2020 r. wniosła uwagi do protokołu kontroli, odwołując się do Swojego oświadczenia z 16 lipca 2020 r. i stwierdzając, że świadectwo jakości dla sprzedanej partii węgla kamiennego, znajdowało się w biurze cyt. „w zasięgu ręki”.

Pismem z 6 sierpnia 2020 r. Małopolski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej odpowiedział na uwagi do protokołu kontroli. Przedsiębiorcy wyjaśniono, iż do Jego obowiązków należy wystawianie świadectw jakości dla każdej transakcji sprzedaży węgla i wydawanie kopii tych świadectw ich nabywcom, zaś praktyka polegająca na sporządzeniu jednego świadectwa jakości dla całej partii zakupionego węgla i przechowywania takiego świadectwa w biurze – nawet gdy jest dostępne dla klientów – nie stanowi spełnienia obowiązków wynikających z ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw. Ponadto w ww. piśmie pouczone Stronę o sposobie właściwego wystawiania świadectw jakości powołując się na przepisy rozporządzenia Ministra Energii z dnia 27

września 2018 r. w sprawie wzoru świadectwa jakości paliw stałych (Dz. U. poz. 1892) oraz wytyczne znajdujące się na stronie internetowej Ministerstwa Aktywów Państwowych.

W piśmie z 18 sierpnia 2020 r. Strona stwierdziła, iż niewłaściwie interpretowała przepisy ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw.

W dniu 21 sierpnia 2020 r. Małopolski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej skierował do Przedsiębiorcy wystąpienie pokontrolne.

Pismem z 21 sierpnia 2020 r. zawiadomiono Stronę o wszczęciu przez Małopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia w drodze decyzji kary pieniężnej z tytułu niewystawienia świadectwa jakości dla paliwa stałego, co narusza art. 6c ust. 1 ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw oraz pouczono ją o prawie do czynnego udziału w każdym stadium postępowania administracyjnego, tj. m.in. składania wyjaśnień i wniosków dowodowych, przeglądania akt sprawy oraz sporządzania z nich notatek i odpisów. Stronę wezwano także do przedłożenia danych dotyczących wielkości obrotu lub wartości paliw stałych wprowadzonych do obrotu w roku 2019.

W piśmie z 7 września 2020 r. Strona ustosunkowała się do wystąpienia pokontrolnego oraz przekazała informację o łącznej wartości zakupionego paliwa stałego w 2019 r.

Małopolski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej decyzją z 21 września 2020 r. nr 125/2020, wymierzył Przedsiębiorcy administracyjną karę pieniężną w wysokości 10 000 zł z tytułu niewykonania obowiązku, o którym mowa w art. 6c ust. 1 ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw, przez to, że w momencie wprowadzania do obrotu paliwa stałego – węgla kamiennego „orzech”, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 4a lit. a ww. ustawy, nie wystawił dokumentu potwierdzającego spełnienie przez to paliwo wymagań jakościowych.

Strona pismem z 5 października 2020 r. odwołała się od decyzji Małopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej z 21 września 2020 r. nr 125/2020 i wniosła o odstąpienie od wymierzenia kary. Strona podkreśliła, iż Swoje stanowisko w sprawie wyraziła już w oświadczeniach z 1 czerwca i 16 lipca 2020 r., uwagach do protokołu z 22 lipca 2020 r. oraz piśmie z 7 września 2020 r. Przedsiębiorca uznał zarzut niewystawiania świadectw za bezpodstawny i bezzasadny. Oświadczył, iż dla wszystkich 60 dostaw paliw stałych, wystawił 60 świadectw jakości. Ponadto podniósł zarzut niewłaściwej interpretacji art. 6c ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw.

Przy piśmie z 13 października 2020 r. Małopolski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej przekazał Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów odwołanie złożone przez Przedsiębiorcę wraz z aktami sprawy.

Pismem z 26 października 2020 r. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zgodnie z art. 10 § 1 ustawy z 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2020 r., poz. 256, z późn. zm.), dalej: „Kpa”, poinformował Stronę o prawie wypowiedzenia się, co do zebranych dowodów i materiałów oraz żądań zgłoszonych w trakcie postępowania, składania wniosków dowodowych, a także do zapoznania się ze zgromadzonymi aktami sprawy w siedzibie Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Strona skorzystała z przysługującego jej prawa i w piśmie z 9 listopada 2020 r. podtrzymała Swoje dotychczasowe stanowisko w sprawie, uznając zarzut niewystawiania świadectw jakości za bezpodstawny i wnosząc o anulowanie nałożonej kary pieniężnej. W ocenie Przedsiębiorcy, nawet gdyby uznać, że nie wystawiał świadectw jakości, to waga tego naruszenia prawa była znikoma. Ponadto Strona podniosła zarzut, iż kontrolujących nie interesowała jakość oferowanego w sprzedaży paliwa stałego, jego pochodzenie, sposób jego przechowywania i składowania.

Rozpoznając odwołanie, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił i stwierdził.

Istotą postępowania odwoławczego jest ponowne rozpoznanie i rozstrzygnięcie tożsamej przedmiotowo i podmiotowo sprawy administracyjnej w granicach wyznaczonych rozstrzygnięciem decyzji organu pierwszej instancji. W toku postępowania organ odwoławczy dokonuje oceny, czy odwołanie strony jest uzasadnione oraz sprawdza, czy wydana decyzja była prawidłowa.

Po przeanalizowaniu akt sprawy Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wyczerpująco zbadał wszystkie istotne okoliczności faktyczne związane ze sprawą oraz zapoznał się z dowodami służącymi ustaleniu stanu faktycznego zgodnie z zasadami prawdy obiektywnej, dokonując przy tym wszechstronnej oceny materiału dowodowego.

Na wstępie należy zauważyć, iż zgodnie z art. 6c ust. 1 ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw, przedsiębiorca w momencie wprowadzania do obrotu paliwa stałego przeznaczonego dla gospodarstw domowych oraz do spalania w instalacjach o nominalnej mocy cieplnej mniejszej niż 1MW, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 4a lit. a i b, wystawia dokument potwierdzający spełnienie przez paliwo stałe wymagań

jakościowych określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 3a ust. 2 ww. ustawy, zwany „świadectwem jakości”. Za paliwa stałe w myśl art. 2 ust. 1 pkt 4a lit. a, b ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw uznaje się m.in.: węgiel kamienny, brykiety lub pelety zawierające co najmniej 85% węgla kamiennego oraz produkty w postaci stałej otrzymywane w procesie przeróbki termicznej węgla kamiennego lub węgla brunatnego przeznaczone do spalania. Zgodnie natomiast z art. 6c ust. 2 omawianej ustawy, kopię świadectwa jakości Przedsiębiorca poświadcza za zgodność z oryginałem i przekazuje każdemu podmiotowi, który nabywa paliwo stałe. Świadectwo jakości przechowuje przez okres 2 lat, licząc od dnia jego wystawienia.

Z powołanych wyżej przepisów, wynika iż przedsiębiorcy są obowiązani do wystawiania dokumentu potwierdzającego spełnienie przez paliwo stałe wymagań jakościowych określonych w przepisach szczególnych, zwanego świadectwem jakości – wprowadzając je do obrotu. Przedsiębiorcy są również obowiązani do przekazywania podmiotom kupującym, świadectw jakości w momencie wprowadzania paliw stałych do obrotu, a także do przechowywania ich przez okres 2 lat. Niedopełnienie obowiązków wynikających zarówno z art. 6c ust. 1, jak i art. 6c ust. 2 ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw tj. wystawienia i przekazania kupującemu świadectwa jakości wprowadzanych do obrotu paliw stałych, w myśl art. 35a pkt 9 lit. a i lit. c ww. ustawy podlegają karze pieniężnej.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów rozpatrując odwołanie Strony przeanalizował zgromadzony materiał dowodowy i wyczerpująco zbadał wszystkie istotne okoliczności faktyczne zgodnie z zasadami prawdy obiektywnej, dokonując przy tym jego wszechstronnej oceny i stwierdził co następuje.

Zgromadzony w rozpatrywanej sprawie materiał dowodowy, w ocenie Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, pozwala na pełną i dogłębną ocenę niniejszego postępowania. Pierwszym dowodem w sprawie jest protokół kontroli z 1 czerwca 2020 r. (nr akt kontroli WPR.8361.199.2020). Podkreślenia wymaga fakt, iż protokół kontroli należy traktować jako dokument urzędowy w rozumieniu art. 76 § 1 Kpa, który korzysta z wiarygodności zawartych w nim ustaleń (por. wyrok NSA z dnia 23 czerwca 2016 r., II GSK 140/15). Z treści niniejszego protokołu, podpisanego przez Przedsiębiorcę bez zastrzeżeń, wynika, iż kontrolującym nie wydano świadectwa jakości paliw stałych do zakupionego węgla kamiennego w sortymencie orzech (karta nr 2 protokołu kontroli). Drugim dowodem w sprawie są włączone do akt sprawy oświadczenia Przedsiębiorcy z 1 czerwca i 16 lipca 2020 r. Przedsiębiorca stwierdził w nich, iż niewydanie kontrolującym

świadectwa jakości dla nabytego w ramach zakupu kontrolnego węgla kamiennego, miało charakter jednostkowy i było wywołane stresem, związanym z pojawieniem się w składzie węgla dwóch zamaskowanych mężczyzn, którzy nie zachowywali pomiędzy sobą wymaganego dystansu. Analizując treść ww. oświadczeń należy stwierdzić, iż nie pozostawiają one wątpliwości, iż kontrolującym nie wydano świadectwa jakości dla zakupionego węgla kamiennego. Tłumaczenie się natomiast stresem, który jakoby wywołali mężczyźni noszący maski, gdy w dobie pandemii zaleca się noszenie masek każdemu obywatelowi, należy uznać za niewiarygodne. Na okoliczność twierdzeń Strony, inspektorzy reprezentujący Małopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej sporządzili notatkę służbową z 3 sierpnia 2020 r. Wynika z niej, iż zarówno przed przystąpieniem do zakupu kontrolnego, jak i po ujawnieniu charakteru służbowego, Przedsiębiorca dokonywał sprzedaży węgla innym nabywcom, którzy również byli w maskach. Inspektorzy potwierdzili, iż mieli maski (choć nie w kolorze czarnym, jak twierdzi Strona), zgodnie z zaleceniami Ministerstwa Zdrowia i zachowywali bezpieczny odstęp.

Podsumowując powyższe, poza sporem pozostaje fakt, iż 1 czerwca 2020 r. Przedsiębiorca nie wydał kontrolującym świadectwa jakości paliw stałych do zakupionego węgla kamiennego w sortymencie orzech, nie dopełniając tym samym obowiązku wynikającego z art. 6c ust. 2 ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw.

Małopolski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej wydając zaskarżoną decyzję z 21 września 2020 r. nr 125/2020, błędnie uznał, iż Przedsiębiorca nie wystawił dokumentu potwierdzającego spełnienie przez to paliwo wymagań jakościowych. Jak już podniesiono powyżej, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów dokonując oceny stanu faktycznego w niniejszym postępowaniu, opiera się na dowodach zgromadzonych w aktach sprawy. Dowodem w sprawie pozostaje protokół kontroli z 1 czerwca 2020 r. (nr akt kontroli WPR.8361.199.2020). Z treści niniejszego protokołu, wynika iż cyt. „W biurze (na półce) znajdowały się świadectwa jakości paliw stałych, których kopie zgodnie z oświadczeniem przedsiębiorcy wydawane są nabywcom węgla kamiennego. Do akt kontroli dołączono wzór świadectwa jakości paliwa stałego – węgla kamiennego orzech” (karta nr 3 protokołu kontroli). W dalszej części protokołu, kontrolujący wykazali błędy w wystawianych przez Stronę świadectwach jakości w postaci nadawania im tego samego numeru (30/2020) oraz braku danych dotyczących parametrów zawartość podziarna i nadziarna (karta nr 3 protokołu kontroli). Ponadto w toku kontroli ustalono, że Przedsiębiorca, zgodnie z art. 6c ust. 3 przechowuje świadectwa jakości paliw stałych nabytych przez konsumentów, a do akt

kontroli dołączono wydruki zdjęć czterech losowo wybranych świadectw jakości wraz z fakturami sprzedaży (karta nr 4 protokołu kontroli).

Dowodami są także włączone do akt sprawy oświadczenia Przedsiębiorcy z 1 czerwca i 16 lipca 2020 r., który przyznał, iż nie wydał kontrolującemu świadectwa jakości, ale zarazem konsekwentnie twierdził, że świadectwa takie wystawia.

Biorąc powyższe dowody pod uwagę, należy zauważyć, iż Przedsiębiorca wystawiał świadectwa jakości, dopełniając tym samym obowiązku wynikającego z art. 6c ust. 1 ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw. Natomiast stwierdzone w toku kontroli błędy w wystawionym świadectwie jakości, nie mogą być utożsamiane z niewystawieniem świadectwa jakości. Błędy takie nie podlegają również sankcji w postaci kary pieniężnej.

Mając na względzie powyższe dowody, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów uchylił decyzję Małopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej z 21 września 2020 r. nr 125/2020 i wymierzył Stronie karę pieniężną w związku z nieprzekazaniem kopii świadectwa jakości podmiotowi, który nabył paliwo stałe, w tym wypadku inspektorom reprezentującym Małopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej, którzy dokonali zakupu kontrolnego. Zgromadzony materiał dowodowy wskazuje, iż Strona wystawiała świadectwa jakości zgodnie z art. 6c ust. 1 ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw, jednakże nie przekazała kontrolującemu kopii świadectwa jakości paliw stałych do zakupionego węgla kamiennego w sortymencie orzech, zgodnie z obowiązkiem wynikającym z art. 6c ust. 2 tejże ustawy.

Odnosząc się do zarzutu Strony, iż kontrolujących nie interesowała jakość oferowanego w sprzedaży paliwa stałego, jego pochodzenie, sposób jego przechowywania i składowania, należy podkreślić, iż kontrola, która miała miejsce u Przedsiębiorcy 1 czerwca 2020 r., odbyła się na podstawie upoważnienia nr WPR.8361.199.2020 udzielonego przez Małopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej. Upoważnienie określa m.in. zakres przedmiotowy kontroli (pkt E upoważnienia). W przypadku niniejszej kontroli, jej zakres przedmiotowy dotyczył identyfikacji kontrolowanego przedsiębiorcy oraz przestrzegania obowiązków określonych w art. 6c, art. 6d i art. 7 ust. 7a ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw, nie zaś kontroli jakości paliwa stałego, czy też innych czynności. Inspektorzy prowadzący kontrolę mogą działać jedynie w granicach udzielonego upoważnienia. Tym samym zarzut, iż nie podejmowali oni innych czynności, wykraczających poza zakres przedmiotowy upoważnienia, w tym np. kontroli jakości paliwa stałego, należy uznać za całkowicie niezasadny.

Odnosząc się do zarzutów Strony dotyczących interpretacji dyspozycji art. 6c ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wyjaśnia, iż zgodnie z art. 6c ust. 1 ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw, przedsiębiorca w momencie wprowadzania do obrotu paliwa stałego przeznaczonego dla gospodarstw domowych oraz do spalania w instalacjach o nominalnej mocy cieplnej mniejszej niż 1MW, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 4a lit. a i b, wystawia dokument potwierdzający spełnienie przez paliwo stałe wymagań jakościowych określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 3a ust. 2 ww. ustawy, zwany „świadectwem jakości”. Za paliwa stałe w myśl art. 2 ust. 1 pkt 4a lit. a, b ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw uznaje się m.in.: węgiel kamienny, brykiety lub pelety zawierające co najmniej 85% węgla kamiennego oraz produkty w postaci stałej otrzymywane w procesie przeróbki termicznej węgla kamiennego lub węgla brunatnego przeznaczone do spalania. Kopię świadectwa jakości Przedsiębiorca poświadcza za zgodność z oryginałem i przekazuje zgodnie z art. 6c ust. 2 każdemu podmiotowi, który nabywa paliwo stałe. Natomiast świadectwo jakości przechowuje przez okres 2 lat, licząc od dnia jego wystawienia (art. 6c ust. 3).

Treść cytowanych powyżej przepisów nie pozostawia żadnych wątpliwości co do tego, że Przedsiębiorca jest zobligowany każdorazowo, przy sprzedaży określonej partii węgla, do wystawienia świadectwa jakości i przekazania kopii tego świadectwa nabywcy. Zgodnie z obowiązującymi przepisami, tj. rozporządzeniem w sprawie wzoru świadectwa jakości paliw stałych, świadectwo wystawione przez Stronę powinno zawierać między innymi NIP, Regon, siedzibę oraz oświadczenie Strony jako wprowadzającego paliwo stałe do obrotu, że paliwo stałe dla którego wystawiane jest świadectwo, spełnia wymagania jakościowe określone w przepisach. Ponadto powinno zawierać indywidualny numer oraz wskazanie systemu certyfikacji lub innego dokumentu stanowiącego podstawę do uznania, że paliwo stałe, dla którego wystawione jest świadectwo jakości, spełnia wymagania jakościowe. Tak wystawione świadectwo mają otrzymywać wszyscy nabywcy dokonujący zakupu węgla.

Biorąc powyższe pod uwagę, należy stwierdzić, że w niniejszym postępowaniu ustalono ponad wszelką wątpliwość, iż Przedsiębiorca nie dopełnił ciążącego na nim obowiązku przekazywania kopii świadectw jakości każdemu podmiotowi, który nabywa paliwo stałe.

Istota niniejszego postępowania sprowadza się do oceny, czy możliwe jest w tym przypadku odstąpienie od wymierzenia kary, o co Przedsiębiorca wnosi w odwołaniu.

Na wstępie należy zauważyć, iż przepis art. 189f Kpa przewiduje możliwość odstąpienia od wymierzenia administracyjnej kary pieniężnej. Możliwość ta może mieć charakter obligatoryjny lub fakultatywny. Jak wskazuje art. 189f § 1 obligatoryjne odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej będzie miało miejsce jeżeli:

- 1) waga naruszenia prawa jest znikoma, a strona zaprzestała naruszania prawa lub
- 2) za to samo zachowanie prawomocną decyzją na stronę została uprzednio nałożona administracyjna kara pieniężna przez inny uprawniony organ administracji publicznej lub strona została prawomocnie ukarana za wykroczenie lub wykroczenie skarbowe, lub prawomocnie skazana za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe i uprzednia kara spełnia cele, dla których miałyby być nałożona administracyjna kara pieniężna.

Z kolei określone w art. 189f § 2 Kpa fakultatywne odstąpienie od kary, będzie miało zastosowanie w przypadkach innych niż wymienione w § 1, jeżeli pozwoli to na spełnienie celów, dla których miałyby być nałożona administracyjna kara pieniężna, organ administracji publicznej, w drodze postanowienia, może wyznaczyć stronie termin do przedstawienia dowodów potwierdzających:

- 1) usunięcie naruszenia prawa lub
- 2) powiadomienie właściwych podmiotów o stwierdzonym naruszeniu prawa, określając termin i sposób powiadomienia.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zauważa, iż artykuł art. 189 f § 1 pkt 1 Kpa wskazuje wprost, jakie podstawowe przesłanki muszą zostać spełnione, aby organ mógł odstąpić od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej i poprzestać na pouczeniu. Są to: waga naruszenia prawa jest znikoma, a Strona zaprzestała naruszania prawa. W ocenie Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, o znikomej wadze naruszenia nie można mówić w przypadku, gdy wymagane przepisami świadectwo jakości paliw stałych nie było wydane nabywcom, zawiera bowiem ono bardzo istotne z punktu widzenia ochrony interesów i praw konsumentów informacje dotyczące jakości danego paliwa stałego. W ocenie organu waga naruszenia prawa nie jest znikoma, albowiem Kontrolowany nie dopełnił obowiązków nałożonych na niego przepisami ustawy. Strona, będąc wprowadzającym do obrotu paliwo stałe, uchybiła obowiązkowi, nałożonemu na nią przez art. 6c ust. 2 ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw – nie przekazała świadectwa jakości paliwa stałego w momencie wprowadzania go do obrotu. Zgodnie z art. 6c ust. 1 ustawy o systemie monitorowania jakości paliw termin wystawienia świadectwa jakości przez przedsiębiorcę wprowadzającego do obrotu paliwo stałe jest dokładnie określony poprzez czynność prawną - „w momencie wprowadzenia do obrotu paliwa stałego”, co jest między innymi identyfikowalne

poprzez wystawienie faktury czy paragonu. Nie ulega wątpliwości, że momentem wprowadzenia do obrotu jest sprzedaż, której towarzyszyć powinno wydanie nabywcy świadectwa jakości. Tym samym Strona naruszyła podstawowe obowiązki, ustanowione w celu zapewnienia kupującym kluczowych informacji o nabywanym paliwie, bez konieczności podejmowania dodatkowych działań zmierzających do ich uzyskania. W związku z powyższym naruszenie nie może zostać uznane za znikome. Jako spełnioną należy uznać przesłankę dotyczącą zaprzestania naruszenia prawa ponieważ Strona została pouczone w toku kontroli o obowiązku wystawiania świadectw jakości i przekazywania ich kopii podmiotom nabywającym paliwa stałe i jak wynika z oświadczenia z 16 lipca 2020 r. Strona zaczęła wydawać świadectwa jakości nabywcom. Warunkiem odstąpienia od wymierzenia kary pieniężnej jest jednak łączne wystąpienie obydwu przesłanek, co w niniejszej sprawie nie wystąpiło.

W ocenie Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, nie można uznać za naruszenie przepisów prawa, którego waga jest znikoma, naruszenia prawa, które nie budzi żadnych wątpliwości, a do którego doszło na skutek niedołożenia należytej staranności przez podmiot zobowiązany. Tym samym, nieprzekazywanie świadectwa jakości nabywcom paliw stałych, przez przedsiębiorcę wprowadzającego do obrotu paliwo stałe zostało określone przez ustawodawcę jako naruszenie obowiązku nałożonego na przedsiębiorcę i podlega dotkliwej sankcji administracyjnej. Strona naruszyła podstawowe akty prawne, ustanowione w celu zapewnienia podmiotom kupującym kluczowych informacji o nabywanym paliwie tj. uzyskanie rzetelnej i wyczerpującej informacji na temat danego produktu, co jest bardzo istotne z punktu widzenia ochrony interesów i praw konsumentów. Jak wynika z uzasadnienia do rządowego projektu ustawy z 5 lipca 2018 r. o zmianie ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw oraz ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. 2018, poz. 1654), „Wprowadzenie wymagania posługiwania się w obrocie paliw stałych świadectwami jakości paliw umożliwi kupującemu uzyskanie rzetelnej i wyczerpującej informacji na temat produktu. [...] Wprowadzający do obrotu paliwo stałe w momencie sprzedaży np. węgla kamiennego wystawia świadectwo jakości paliw dla sprzedawanego paliwa i ma obowiązek przekazać jego poświadczoną kopię klientowi. [...] Efektem proponowanego rozwiązania będzie uporządkowanie rynku paliw stałych i umożliwienie konsumentom zakupu paliw stałych spełniających wymagania jakościowe dla paliw przeznaczonych do sektora komunalno-bytowego oraz umożliwienie kupującemu uzyskanie rzetelnej i wyczerpującej informacji na temat produktu. [...] Wprowadzenie wymagań jakościowych dla paliw stałych wykluczy z obrotu paliwa niespełniające minimalnych wymagań, umożliwiając ponadto potencjalnym nabywcom wybór paliw o wysokich

parametrach jakościowych. Ww. działania mogą przyczynić się w efekcie do redukcji tzw. emisji niskiej, a przez to do poprawy zdrowia i jakości życia obywateli.” (Uzasadnienie do rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw oraz ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej, Druk sejmowy nr 2377 z 19 marca 2018 r.).

Tym samym Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów nie znalazł podstaw do odstąpienia od nałożenia kary pieniężnej, gdyż w jego ocenie okoliczności, o których mowa w art. 189f § 1 pkt 1 Kpa nie są łącznie spełnione.

Niniejszą sprawę przeanalizowano także w kontekście przepisu art. 189f § 1 pkt 2 Kpa. Przepis ten stanowi, iż organ administracji publicznej, w drodze decyzji, odstępuje od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej i poprzestaje na pouczeniu, jeżeli za to samo zachowanie prawomocną decyzją na stronę została uprzednio nałożona administracyjna kara pieniężna przez inny uprawniony organ administracji publicznej lub strona została prawomocnie ukarana za wykroczenie lub wykroczenie skarbowe, lub prawomocnie skazana za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe i uprzednia kara spełnia cele, dla których miałyby być nałożona administracyjna kara pieniężna. Analiza zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego wykazała, że na Stronę za to samo zachowanie tj. niewystawianie świadectw jakości, nie została uprzednio nałożona przez inny uprawniony organ administracji publicznej prawomocną decyzją administracyjna kara pieniężna lub, że została ona prawomocnie ukarana za wykroczenie lub wykroczenie skarbowe, lub prawomocnie skazana za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe i uprzednia kara spełnia cele, dla których miałyby być nałożona administracyjna kara pieniężna. A zatem przepis art. 189f § 1 pkt 2 Kpa nie może mieć w niniejszej sprawie zastosowania.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów przeanalizował również możliwość zastosowania art. 189 f § 2 Kpa. W przypadku decyzji związanych, gdzie w przepisach prawa wskazany jest termin wykonania konkretnego obowiązku, zaprzestanie naruszenia prawa po wskazanym w ustawie terminie nie może być kwalifikowane jako zaprzestanie naruszenia prawa, o którym mowa w art. 189f § 2 Kpa. Na podstawie art. 6c ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw Strona była zobowiązana do wystawienia i przekazania kopii świadectwa jakości paliwa stałego w momencie wprowadzania go do obrotu i jak wynika z materiału dowodowego, o ile świadectwo jakości zostało przez Stronę wystawione o tyle nie zostało przekazane kupującym, w tym przypadku inspektorom reprezentującym Małopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej, dlatego też nie został spełniony jeden z obowiązków wynikających z ww. ustawy o systemie

monitorowania i kontrolowania jakości paliw. Przywołany przepis art. 6c jasno określa, że wykonanie obowiązku powinno nastąpić w momencie wprowadzania paliwa stałego do obrotu. Okoliczności i waga naruszenia prawa nie budzą wątpliwości, co do istnienia przesłanek faktycznych uzasadniających nałożenie kary pieniężnej. Kontrolowany nie dopełnił bowiem obowiązków nałożonych na niego w art. 6c ust. 2 ww. ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw.

W tym miejscu wypada zauważyć, iż ustawa o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw została prawidłowo ogłoszona w Dzienniku Ustaw. Również rozporządzenie Ministra Energii z dnia 27 września 2018 r. w sprawie wzoru świadectwa jakości paliw stałych, zostało prawidłowo opublikowane w dniu 4 października 2018 r. w Dzienniku Ustaw z 2018 r. pod poz. 1892 i weszło w życie w dniu 4 listopada 2018 r. Do dnia 1 czerwca 2020 r. tj. daty kontroli, Przedsiębiorca miał ponad półtora roku czasu na zapoznanie się z aktualnie obowiązującym stanem prawnym. Ponownie zatem należy stwierdzić, iż Strona, będąc wprowadzającym do obrotu paliwa stałe przeznaczone do spalania w gospodarstwach domowych lub instalacjach spalania o nominalnej mocy cieplnej mniejszej niż 1 MW, uchybiła obowiązkowi, nałożonemu na nią przez art. 6c ust. 2 ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw poprzez nieprzekazanie świadectwa jakości paliwa stałego w momencie wprowadzania go do obrotu, co zostało ustalone podczas kontroli i udokumentowane w protokole kontroli.

Po ponownym przeanalizowaniu akt sprawy organ odwoławczy stwierdził, że w rozpatrywanej sprawie nie zaistniały okoliczności o których mowa w art. 189f § 2 Kpa.

Wypada także dodać, iż zważywszy na fakt niedopełnienia obowiązku, o którym mowa w art. 6c ust. 2 ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw, po uwzględnieniu przesłanek z art. 35d ust. 4 ww. ustawy Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił wysokość kary pieniężnej na najniższym możliwym poziomie 10 000 zł. Zgodnie z art. 35c ust. 5 ww. ustawy wysokość kary pieniężnej wymierzanej w przypadkach, o których mowa w art. 35a pkt 9 i 10, wynosi od 10 000 zł do 25 000 zł - w przypadku, gdy wartość wprowadzanego do obrotu paliwa stałego nie przekracza kwoty 200 000 zł. Ponieważ w toku kontroli wartość wprowadzanego do obrotu paliwa stałego ustalono poniżej kwoty 200 000 zł wymierzono karę pieniężną, której wysokość nie mogła być mniejsza niż 10 000 zł oraz nie większa niż 25 000 zł.

Niezależnie od faktu, że Strona nie porusza w odwołaniu kwestii trudnej sytuacji materialnej uniemożliwiającej zapłatę nałożonej kary, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów informuje, że kwestia sytuacji materialnej Strony może zostać uwzględniona

dopiero po uprawomocnieniu się niniejszej decyzji, przy ewentualnym zastosowaniu ulg w opłacaniu należności publicznoprawnej, jaką jest wymierzona kara pieniężna. Jednocześnie, w odniesieniu do powyższego, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów informuje, iż zastosowanie w niniejszym przypadku znajdzie art. 189k Kpa. Zgodnie z tym przepisem organ administracji publicznej, który wymierzył administracyjną karę pieniężną na wniosek Strony, w przypadkach uzasadnionych ważnym interesem publicznym lub ważnym interesem strony, może udzielić ulg w wykonaniu administracyjnej kary pieniężnej przez:

- 1) odroczenie terminu wykonania administracyjnej kary pieniężnej lub rozłożenie jej na raty;
- 2) odroczenie terminu wykonania zaległej administracyjnej kary pieniężnej lub rozłożenie jej na raty;
- 3) umorzenie administracyjnej kary pieniężnej w całości lub części;
- 4) umorzenie odsetek za zwłokę w całości lub części.

Podsumowując, w ocenie Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, okoliczności wskazane w treści odwołania Strony, nie stanowią przesłanek do odstąpienia od wymierzenia kary pieniężnej w wysokości 10 000 zł, z tytułu niewykonania obowiązku określonego w art. 6c ust. 2 ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw. W chwili kontroli obowiązek ten, bez wątpienia nie był przez Stronę realizowany.

Zważywszy na przedstawione okoliczności należało postanowić, jak w sentencji. Decyzja niniejsza jest ostateczna w trybie postępowania administracyjnego.

Pouczenie

1. Decyzja jest ostateczna w toku instancji. W terminie 30 dni od jej doręczenia stronie przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Skargę należy wnieść za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Pl. Powstańców Warszawy 1, 00-950 Warszawa.
2. Od skarg wszczynających postępowanie przed sądem administracyjnym od strony skarżącej pobierana jest opłata, tzw. wpis stosunkowy, zależny od wysokości należności pieniężnej objętej zaskarżonym aktem i wynosi:
 - 1) do 10.000 zł - 4 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 100 zł;
 - 2) ponad 10.000 zł do 50.000 zł - 3 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 400 zł;
 - 3) ponad 50.000 zł do 100.000 zł - 2 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 1.500 zł;

- 4) ponad 100.000 zł - 1 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 2.000 zł i nie więcej niż 100.000 zł.
3. W przypadku wniesienia od niniejszej decyzji skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, strona ma możliwość ubiegania się o przyznanie prawa pomocy. Prawo pomocy może być przyznane stronie na wniosek złożony przed wszczęciem postępowania lub w toku postępowania sądowo – administracyjnego. Wniosek ten jest wolny od opłat sądowych. Wniosek o przyznanie prawa pomocy należy złożyć do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Prawo pomocy obejmuje zwolnienie od kosztów sądowych oraz ustanowienia adwokata, radcy prawnego, doradcy podatkowego lub rzecznika patentowego.
4. W zakresie nieuregulowanym w ustawie do kar pieniężnych stosuje się odpowiednio przepisy Działu IVa ustawy z 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2020 r., poz. 256, z późn. zm.).
5. Zgodnie z art. 189k § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 256, z późn. zm.), na wniosek strony, w przypadkach uzasadnionych ważnym interesem publicznym lub ważnym interesem strony, organ administracji publicznej, który nałożył administracyjną karę pieniężną, może udzielić ulg w wykonaniu administracyjnej kary pieniężnej przez:
 - 1) odroczenie terminu wykonania administracyjnej kary pieniężnej lub rozłożenie jej na raty;
 - 2) odroczenie terminu wykonania zaległej administracyjnej kary pieniężnej lub rozłożenie jej na raty;
 - 3) umorzenie administracyjnej kary pieniężnej w całości lub części;
 - 4) umorzenie odsetek za zwłokę w całości lub części.

Podstawa prawna pouczenia:

art. 52 § 1, art. 53 § 1, art. 54 § 1, art. 230, art. 243 § 1, art. 244 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2019 r., poz. 2325, z późn. zm.); § 2 ust. 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2003 r., Nr 221, poz. 2193 z późn. zm.).

Z up. Prezesa
Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
Anna Janiszewska
Zastępca Dyrektora
Departamentu Inspekcji Handlowej
/podpisano elektronicznie/